

ਈ.ਕੇ. ਚੰਦਰਸੇਨਨ ਆਦਿ ਆਦਿ.
ਬਨਾਮ
ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਰਾਜ

ਜਨਵਰੀ 17, 1995

[ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਲ. ਹੰਸਰੀਆ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਕਲਾਵਾਂ 136 ਅਤੇ 142—ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ—ਕਲਾ 136 ਅਧੀਨ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ—ਕਲਾ 142 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ।

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860—ਧਾਰਾਵਾਂ 326/120-ਬੀ, 107, 109—ਨਕਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼—ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ—ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸਪਲਾਈ—ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਜਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ—ਗਲਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ—ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ—ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ—70 ਉਪਭੋਗੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ 24 ਨੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੁਆ ਲਈ—ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਅਵਾਰਡ।

ਧਾਰਾ 326—ਗੰਭੀਰ ਚੋਟ—ਮਿਲਾਵਟੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸਪਲਾਈ—24 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੁਆਈ—ਚੋਟ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ—ਧਾਰਾ 326 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ—ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ।

ਧਾਰਾ 328—ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਾਵਟੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸਪਲਾਈ—ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਉਪਭੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ—ਧਾਰਾ 328 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ।

ਕੇਰਲਾ ਅਬਕਾਰੀ ਐਕਟ—ਅਰਕ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਪਿਰਿਟ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ—ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ।

10 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120-ਬੀ, 302, 272 ਅਤੇ 328 ਆਰ/ਡਬਲਿਊ 107 ਅਤੇ 109 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਕੇਰਲਾ ਅਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ 5 ਤੋਂ 8 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 9 ਨੂੰ ਵੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਧਾਰਾਵਾਂ 120-ਬੀ ਅਤੇ 328 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 107, 109 ਅਤੇ 272 ਆਰ/ਡਬਲਿਊ 34 ਦੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ 5 ਤੋਂ 8 ਅਤੇ 10 ਦੀ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਬਰੀਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 9 ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ 1 ਤੋਂ 3, 9 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 326 ਆਰ/ਡਬਲਿਊ 120-ਬੀ, 107 ਅਤੇ 109 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਖਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ—ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਨਾਈ ਗਈ। 10ਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ 120-ਬੀ ਅਤੇ 328 ਆਰ/ਡਬਲਿਊਐਸ 107 ਅਤੇ 109 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 272 ਆਰ/ਡਬਲਿਊਐਸ 34, 107 ਅਤੇ 109 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। 328 ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ 272 ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਸੁਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 10 ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 136 ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਧਾਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਧਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੈਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 70 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਪੀਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਜੋ ਇੱਕ ਫਰਮ

ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 24 ਨੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਉਨਮ ਦੇ ਦਿਨ ਘੱਟ ਗੰਭੀਰ ਚੇਟਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ; ਕਿ ਇਸ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸੀ 2 ਅਤੇ 10 ਭਾਗੀਦਾਰ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੇਸੀ 1 ਅਤੇ 3 ਸਮੇਤ ਅੱਠ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦੇਸੀ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਦੇਸੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਦੇਸੀ 9, ਇੱਕ ਕੈਮਿਸਟ ਜੋ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਹੋਰ ਦੇਸੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਅਖੀਰਕਾਰ ਇਸ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ; ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਸੀ 10 ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਫਰਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ; ਕਿ ਦੇਸੀ 9 ਨੇ ਵਾਰਨਿਸ਼ ਅਤੇ ਪੇਂਟਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ 23 ਬੈਰਲ ਮਿਥਾਇਲ ਐਲਕੋਹਲ ਨਕਲੀ ਨਾਮ ਹੇਠ ਖਰੀਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ 23 ਬੈਰਲ ਮਿਥਾਇਲ ਐਲਕੋਹਲ ਨੂੰ ਅਰਕ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੇਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੇਸੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਫਰਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ; ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੇਸੀ 1, 2, 3 ਅਤੇ 10 ਫਰਮ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਨ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ) ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਉਹ ਪੀਡਬਲਿਊਐਸ 38, 39, 42, 278 ਅਤੇ 281 ਦੇ ਸਬੂਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਇਹ ਗਵਾਹ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸੀ-10 ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਸਨ; ਕਿ ਦੇਸੀ 1 ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕੋ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਸੰਭਾਲੇ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇਸੀ 2 ਅਤੇ 10 ਕੋਲ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਵਰੀਆਂ ਦੇਸੀ 3 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ; ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 326 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 'ਸਵੈਚਛਿਕ' ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚੇਟ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮਿਲਾਵਟੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ ਇੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੇਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ 'ਗੰਭੀਰ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਚੇਟ 'ਗੰਭੀਰ' ਹੋਣ ਲਈ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋ ਕਿ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੂਓ ਮੇਟੂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਵਾਂ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਪਰ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਪਰ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਨੇ ਏ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਸੂਓ ਮੇਟੂ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਮੰਗ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਰਾਹਤ, ਜੋ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦੇਸੀ 9 ਦੀ ਬੁਢਾਪਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਸਥਿਤੀ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਸੀ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪੰਜ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮਿਲਾਵਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸ਼ਰਾਬ, ਜਿਸਦਾ ਸੇਵਨ ਮੌਤ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ; ਫਰਮ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਉਹ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਜੋ ਕਿ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ ਅਤੇ ਦੇਸੀ 9 ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਂ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਦੇਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੇਸੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ; ਧਾਰਾ 136 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ

ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਸੁਣਦੀ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: 1. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਵਧਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚੱਛੇਦ 136 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਚੱਛੇਦ 142 ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

2.1. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਸੱਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੱਤਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਉਸ ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਨੁਚੱਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਅਪੀਲੀ ਸੱਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਸੱਤਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਧਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਨਗੋਂਦਰ ਨਾਥ ਬੋਰਾ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਹਿੱਲਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1958) ਐਸ.ਸੀ. 398; ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਬੂਬਕਰ ਬਨਾਮ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇਵੈਕਯੂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1952) ਐਸ.ਸੀ. 319; ਦੁਰਗਾ ਸ਼ੰਕਰ ਮੇਹਤਾ ਬਨਾਮ ਠਾਕੁਰ ਰਘੁਰਾਜ ਸਿੰਘ, [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 267; ਅਰੁਣਾਚਲਮ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਸ.ਆਰ. ਸਾਧਨਾਥਮ, [1979] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 297 ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, [1991] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 584, ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰੋਗਟਾ ਮਾਝੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਅਸਾਮ, [1988] 1 ਗੌਰਾਟੀ ਲਾ ਰਿਪੋਰਟਸ 481, ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਨਰੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ., ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1981) ਐਸ.ਸੀ. 1385; ਸੁਰਜ ਭਾਨ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, [1976] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 886 ਅਤੇ ਰਾਜ ਆਫ ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਐਨ. ਵਿਜੇਂਦਰ ਰਾਵ, [1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 321, ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਨਾਰਾਯਣਮਾ (ਕੁਮਾਰੀ) ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਕਰਨਾਟਕ, [1994] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 728, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2.2. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚਣ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਸ਼ੀ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸੀ, ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਸਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ 3 ਅਤੇ 10 ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ 'ਵੱਡੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਾ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਉਦਯੋਗ ਸਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਚਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਲਾਵਟ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਗਲਤ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਕਸਦ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਘਿਨੌਣੇ ਡਰਾਮੇ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਦੇਸ਼ੀ 9 ਸੀ। ਉਹ ਵਪਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਰਨਿਸ਼ ਅਤੇ ਪੇਂਟਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 23 ਬੈਰਲ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ ਖਰੀਦੇ। ਉਸ ਨੇ ਫਾਰਮੂਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੁੱਲ 200 ਲਿਟਰ ਸ਼ਰਾਬ ਵਿੱਚ, ਸਪਿਰਿਟ 25 ਲਿਟਰ, ਪਾਣੀ 50 ਲਿਟਰ ਅਤੇ ਅਰਕ 125 ਲਿਟਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਦੇਸ਼ੀ 9 ਵੱਲੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਲਗਭਗ 20,000 ਲਿਟਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਕੀਮਤ 50 ਨਵੇਂ ਪੈਸੇ ਸੀ। ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਉਂਕਿ 50 ਨਵੇਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਵਜੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ ਵਿਰਤੁਅਲ ਜ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀ

ਰਕਮ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਇਸ ਘਿਨੈਣੇ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਰਮ ਨੇ ਸਿਰਫ 3200 ਲਿਟਰ ਅਰਕ ਉਠਾਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ 5000 ਲਿਟਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਦੁਕਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ 19,492.05 ਲਿਟਰ ਵੰਡੇ। ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਦੇ 16,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ ਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਫਰਮ ਸਿਰਫ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਅਰਕ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਐਰੇਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ; ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਮਿਲਾਵਟ ਲਈ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਨਾਲ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 70 ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, 24 ਅੱਖਾਂ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। (287-ਸੀ, 288-ਈ-ਡੀ, ਜੀ, 289-ਐਫ-ਜੀ-ਐਚ, 290-ਏ-ਬੀ]

3.1. ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੁਰਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਾਲ, ਜੋ ਕੇਵਲ ਪੈਸੇ ਲਈ ਲਾਲਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਜੇ ਪੈਸੇ ਲਈ ਲਾਲਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੇਵਿਵੇਕ, ਇਨਸਾਨੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਬੇਫਿਕਰ ਅਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਟੀਲ ਦੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਰਮੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰੀ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਈਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਤਾਂ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਡਰ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਕਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਸੇਵਨ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

3.2. ਇਸ ਲਈ ਬਦਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਵਾਰਣ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਭਿਆਨਕ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੰਮ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਤਮ ਸਜ਼ਾ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਧਿਕਤਮ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਹੋਵੇ।

4. ਜਿਵੇਂ ਕਿ A-9 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਮਰ ਦੇ ਅਗਾਊ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੱਟਣ ਵਾਲੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ੀ ਹੀ ਮੁੱਖ ਯੋਜਨਾਕਾਰ ਸੀ, ਜੈਸਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਮਰ ਦਾ ਕਾਰਕ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਬੇਅਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਵਗ੍ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਚਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਚਿਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ, ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹਿਰਾਪਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰਨਾ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ੀ 9 ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਾਧਾ ਦਾ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੱਧ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ 9 ਦੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਅਧੀਨ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

5. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਦੀ ਬਰੀਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਵਗਤ ਕਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ। ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜਿਆ ਸੀ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲਈ ਸੁਖਲਾ ਪੂਰੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਸਾਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ; ਆਪਣੀ ਫਿਤਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਗੁਪਤ ਰੂਪ

ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜਿਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ, ਸ਼ਾਇਦ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਦਾ ਨਾਮ ਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚੁਕ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਪਕਸ਼ਪਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਮਣੀਪੁਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

6. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਿਰਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਚਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਿਨੋਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

7. ਕੇਰਲ ਅਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਫਰਮ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਸ਼ਰਣ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐ-9 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਰਕ ਨਾਲ 'ਸਪਿਰਿਟ' ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹ 'ਸਪਿਰਿਟ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪਦਾਰਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ। ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਥਾਇਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਸ਼ਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ ਗੰਭੀਰ ਵਿਪਰੀਤ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਪਰੀਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ, ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮੈਨਸ ਰੀਆ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚੇਟ ਨੂੰ 'ਗੰਭੀਰ' ਕਹਿਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਠਵੀਂ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 24 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ, ਚੇਟ ਨੂੰ 'ਗੰਭੀਰ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਲਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਅਧੀਨ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

ਬੰਬਈ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਵਹਾਬ, 1945 ਬੰਬਈ ਲਾ ਰਿਪੋਰਟਰ 990, ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

8. ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਸੀ ਜੋ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 328 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਸਹੀ ਸੀ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 422 ਦਾ 1990 ਆਦਿ ਆਦਿ।

7.3.90 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਕੇਰਲ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਲ ਏ. ਨੰਬਰ 47 ਦੇ 1986 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਜੀ. ਰਾਮਸਵਾਮੀ, ਯੂ.ਆਰ. ਲਲਿਤ, ਐਸ.ਬੀ. ਸੰਯਾਲ, ਏ.ਐਸ. ਨੰਬਿਆਰ, ਪੀ.ਕੇ. ਪਿੱਲੈ, ਦਿਲੀਪ ਪਿੱਲੈ, ਈ.ਐਮ.ਐਸ. ਅਨਮ, ਐਮ.ਏ. ਫਿਰੋਜ਼, ਕੇ.ਐਮ.ਕੇ. ਨਾਇਰ, ਮਿਸ ਮਾਲਿਨੀ ਪੇਡੁਵਾਲ, ਸੀ.ਐਨ. ਸ੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਐਮ.ਟੀ. ਜੋਰਜ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੰਸਾਰੀਆ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਹੁਣ ਦੀਆਂ ਤਰਾਸਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨੀ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ - ਬਿਹਾਰ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ - ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਈ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਘਰ ਬਣਾ ਕੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਵਿਧਵਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਬੱਚੇ ਅਨਾਥ।

2. ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਓਨਮ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਦਿਨ 1982 ਨੇ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆਈ ਜਿਉਂ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ 70 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਜੋ ਕਿ "ਬੀ ਵੀ ਲਿਕਰਸ" ਨਾਮਕ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 24 ਨੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਹੋਰ ਜੋ ਘੱਟ ਗੰਭੀਰ ਚੇਟਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ। ਓਨਮ ਦਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰਿਆ ਦਿਨ (1 ਸਤੰਬਰ, 1982) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਦਿਨ ਬਣ ਗਿਆ। ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਝੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 10 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120-ਬੀ, 302, 272 ਅਤੇ 328 ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾਵਾਂ 107 ਅਤੇ 109 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੇਰਲ ਅਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ ਨੇ 4ਥੇ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ 4ਥੇ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਛੱਡਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਵੀ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਿਆ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੇ 324 ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ 433 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ 5 ਤੋਂ 8 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ੀਆਂ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 9 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਧਾਰਾਵਾਂ 120-ਬੀ ਅਤੇ 328 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਧਾਰਾਵਾਂ 107, 109 ਅਤੇ 272 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

3. ਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ 5 ਤੋਂ 8 ਅਤੇ 10 ਦੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਰੀਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ੀ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 9 ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜੀ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸੀ, ਉਹ ਆਸ਼ਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ੀ 1 ਤੋਂ 3, 9 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਧਾਰਾਵਾਂ 120-ਬੀ, 107 ਅਤੇ 109 ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਕਠੋਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। 10ਵੇਂ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਅਤੇ 328 ਦੇ ਨਾਲ 107 ਅਤੇ 109 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ 34, 107 ਅਤੇ 109 ਦੇ ਨਾਲ 272 ਪੜ੍ਹਿਆ। ਧਾਰਾ 328 ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਲਈ, ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ 10,000; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 272 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਰਾਈਡਰ ਦੇ ਨਾਲ, 1,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਕੈਦ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲੇਗੀ।

4. ਦੇਸ਼ੀ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ 10 ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਿਵੰਗਤ ਯੋਗੇਸ਼ਵਰ ਦਯਾਲ, ਜੇ.ਜੇ., ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 5.1.94 ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ੀ 9 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਕਿ.) ਨੰਬਰ 1190/90 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 31 ਜੁਲਾਈ, 1990 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ 28 ਅਗਸਤ, 1991 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 10.11.94 ਦੀ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਅਧਿਕਤਮ ਸਜ਼ਾ ਸੱਖਤ ਕੈਦ ਸੱਤ ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਵਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਰੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਹੈ: ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

5. ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਪਹਲੂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਬਰੀਤੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

6. ਸਰਾਬ ਵੇਚਣ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਉਕਤ ਫਰਮ (ਬੀ ਵੀ ਲਿਕਰਜ਼) ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਰਮ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ 13.3.1980 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ 2 ਅਤੇ 10 ਪਾਰਟਨਰ ਸਨ, ਜਿਸ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ 1 ਅਤੇ 3 ਸਮੇਤ ਅੱਠ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਰ੍ਹੇ (1982-83) ਵਿੱਚ ਸਰਾਬ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫਰਮ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ੀ 9 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੈਮਿਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ, ਅਭਿਯੋਗ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ, ਜੋ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅੰਤਤ: ਉਕਤ ਤਾਸਦੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਪੂਰਨਤਾ ਦੇ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਨੇ ਇਸ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਤਾਸਦੀ ਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਫਰਮ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸੰਬੰਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

7. ਉਕਤ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਰਾਬ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦੇਸ਼ੀ ਫਰਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਨੰਬਿਆਰ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਸਰਾਬ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕਜੁਟ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੇਵਨ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਚੋਟਾਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਨੰਬਿਆਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫਰਮ ਦੇ ਪਾਰਟਨਰ ਉਹ ਸਨ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਚਾਰਜ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ 9 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕਲੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਸ਼੍ਰੀ ਨੰਬਿਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਕਾਰਨ ਆਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ 1, 2, 3 ਅਤੇ 10 ਫਰਮ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਨ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ) ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

8. ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖੀਏ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਚਾਰ ਦੇਸ਼ੀ ਫਰਮ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

9. ਕੇਸ ਦਾ ਇਹ ਪਹਲੂ ਦੇਸ਼ੀ 1, 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਰਾਬ ਵੇਚਣ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ 3 ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀ ਵੀ ਲਿਕਰਜ਼ ਫਰਮ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅਲਗ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ :-

(i) 31.9.82 ਤੱਕ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ (ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 105 ਅਤੇ 110);

(ii) ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਜੀਪ ਦਾ ਬੀ ਵੀ ਲਿਕਰਜ਼ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਤੋਂ (ਪੈਰਾ 109);

(iii) ਫਰਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ (ਪੈਰਾ 111);

(iv) ਫਰਮ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਾਈਪੀਨ ਲਿਕਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲਾ ਭਾਗ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੈਣ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ (ਪੈਰਾ 111);

(v) ਬੀ ਵੀ ਲਿਕਰਜ਼ ਅਤੇ ਕੋਚੀਨ ਵਾਈਨਜ਼, ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਪੈਰਾ 112); ਅਤੇ

(iv) ਮਈ, 1982 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ 2 ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬੀ ਵੀ ਲਿਕਰਜ਼ ਦੇ ਲਈ ਓਵਰ-ਡਰਾਫਟ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ (ਪੈਰਾ 114)।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿੱਤ ਦਾਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਫਰਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੇਮਿਸਿਜ਼ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 122 ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤ (ਸਿੱਧ ਜਾਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ) ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 145 ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ।

12. ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ PWs 38, 39, 42 278 ਅਤੇ 281 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਬੂਤ ਅਜਿਹਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੋਟੀਵ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਕਿ ਫਰਮ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਲਾਵਟ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਗਲਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ - ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 102 ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ "ਵੰਡੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਾ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਉਦਯੋਗ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

13. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਘਿਨੋਣੇ ਡਰਾਮੇ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਦੇਸ਼ੀ 9 ਸੀ। ਉਹ ਬ੍ਰਿਪੁਨਿਬੁਰਾ ਵਿੱਚ 'ਐਟਲਸ ਕੈਮੀਕਲਜ਼' ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਵਪਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਰਨਿਸ਼ ਅਤੇ ਪੇਂਟਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਿੱਚ ਰੇਖਾ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਤੋਂ "ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪੋਲੀ ਹਾਈਡ੍ਰਾਈਡ ਬਿਨਰ" ਦੇ ਨਕਲੀ ਨਾਮ ਹੇਠ 23 ਬੈਰਲ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ ਖਰੀਦਿਆ। ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 18 ਅਗਸਤ, 1982 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ 23 ਬੈਰਲ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ ਨੂੰ ਅਰਕ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੇ Exh. P-359 ਅਨੁਸਾਰ ਫਾਰਮੂਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

"ਆਈਟਮ ਸਪਰਟ ਵਾਟਰ ਐਰੇਕ ਕੁੱਲ % 1 20 + 40 + 140 = 200 10 2 25 + 50 + 125 = 200
12.5 3 30 + 60 + 110 = 200 15 ਨੰਬਰ 1 ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸੁਆਦ ਅਤੇ ਲੱਤ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ. ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ

ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਦੇ ਸੁਆਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ 15%। ਸਪਰਟ ਪਾਣੀ ਆਰਕ = 25 ਲਿ. = 50 ਲਿ. 125 ਆਰ = 200 ਇਹ. ਇਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਰੱਮ ਵਿੱਚ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿਓ, ਮਿਲਾਓ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਪੈਕ ਕਰੋ। ਸਵਾਦ, ਲੱਤ ਆਦਿ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।"

14. ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ "Sprt" ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਖਰਕਾਰ ਅਰੇਕ ਸੀ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਹੋਰ ਖਾਸ ਹੋਣ ਲਈ, ਸੁਧਾਰਿਆ ਗਿਆ ਆਤਮਾ), ਕਈ ਵਾਊਚਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹੀ ਝੂਠ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 324, ਫਰਮ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ. ਇਹ ਵਾਊਚਰ 'SP' ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਸੀ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਨਮੂਨੇ. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕੁਝ ਬੈਰਲਾਂ ਵਿੱਚ 67.83% ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ ਸੀ 96.4%। ਮੁਲਜ਼ਮ 9 ਦੇ ਘਰੋਂ ਤਿੰਨ ਲੋਡ ਬੈਰਲ ਮਿਲੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸੀ 88.36% ਤੋਂ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਿਥਾਇਲ ਸ਼ਰਾਬ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ 9 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ 20,000 ਲੀਟਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਕੀਮਤ 50 ਪੈਸੇ ਸੀ। ਦੋ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ 200 ਲੀਟਰ ਸ਼ਰਾਬ, ਸਪਿਰਿਟ ਸੀ ਆਈਟਮ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 25 ਲੀਟਰ, ਪਾਣੀ 50 ਲੀਟਰ ਅਤੇ ਆਰਕ 125 ਲੀਟਰ ਹੋਵੇ। ਸੁਮੇਲ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਆਈਟਮ 1 ਜਾਂ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 50 ਪੈਸੇ ਦਾ ਸਮਾਨ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਿਨਾਉਣੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਲਾਲਚ ਵੱਡਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

15. ਕੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। "ਆਈਟਮ ਸਪੂਟ ਪਾਣੀ ਅਰਕ ਕੁੱਲ ਅਤੇ ਫਰਮ ਨੇ 1.8.92 ਤੋਂ 2.9.82 ਤੱਕ ਸਿਰਫ 3200 ਲਿਟਰ ਅਰਕ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ 5,000 ਲਿਟਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਦੁਕਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ 19,492.05 ਲਿਟਰ ਵੰਡੇ। ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਦੇ 16,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਿਟਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ ਦੇ। ਜੇਕਰ ਫਰਮ ਸਿਰਫ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਅਰਕ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਅਰਕ ਉਠਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ, ਇਸ ਨੇ ਮਿਲਾਵਟ ਲਈ ਜਾਣਾ ਚੁਣਿਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 70 ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, 24 ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੁਆ ਬੈਠਾ ਅ

16. ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਏ ਸਨ। ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਤਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੀਡਬਲਿਊ. ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਜਿਸ਼ ਸੀ, ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ।

17. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਪੈਰਾ 138 ਤੋਂ 144 ਤੱਕ ਕੁਝ ਲੰਬਾਈ 'ਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਇਹ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਮਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਦਾ ਨਾਮ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਛੱਡਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊ. 39, ਜੋ 12 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀਡਬਲਿਊ. 278 ਨੇ ਵੀ। ਜਿਹੜੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਛੱਡਿਆ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਮਰੱਥ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਵਜੂਦ ਪੀਡਬਲਿਊ. 324 (ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਛੱਡ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ।

18. ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਦਾ ਨਾਮ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਸਨ; ਸ਼ਾਇਦ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਭਗੋੜਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਸਮਰਪਣ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਹ ਐਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਗਿਰਫ਼ਤਾਰੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 190 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ 'ਬ੍ਰਿਲਿੰਗ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ' ਲਈ ਗਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਭਗੋੜਾ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਡਰਾਮਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਆਇਕ ਕਸਰਤ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕੰਮ ਵੀ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋਵੇ।

19. ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਛੱਡਤਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਥੇ ਜਾਂਚ ਪਕਸ਼ਪਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਮਣੀਪੁਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਛੱਡਤਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 172(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਡਾਇਰੀਆਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਪੀਡਬਲਿਊਜ਼ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਛੱਡਤਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਹੀ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਸੁਝਾਅਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤਰਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕਦੇ ਦੇਸ਼ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਨੰਬਿਆਰ ਨੇ ਖੁਦ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਦੇ ਬਰੀਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੇ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਚਛੇ ਅਤੇ ਠੱਸ ਕਾਰਨ ਸਨ; ਅਤੇ ਜੇ ਹੋਰ ਹੈ, ਇਸਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ। ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਉਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਚੇਨ ਪੂਰੀ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸਾਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ; ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਹ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਕੋਈ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

21. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਿਰਣਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਜੇ ਦੇਸੀ 1 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣਾ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਓ ਸ਼੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਦੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸੀ ਦੇ □ਡਯੰਤਰਕਾਰੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 18.8.1982 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇਸੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ □ਡਯੰਤਰ ਨੂੰ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ □ਡਯੰਤਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਦਾ ਅਗਲਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕੋ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੇ। ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇਸੀ 2 ਅਤੇ 10 ਕੇਲ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸੂਲੀਆਂ ਦੇਸੀ 3 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਉਸ ਨਤੀਜੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸੀ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇਸੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 185 ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲੇਖਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਸੀ ਜੋ 1982-83 ਲਈ ਬੋਲੀਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਤੱਕ ਅਰਕ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਰੱਖਣ ਲਈ 3.8.82 ਤੋਂ 16.8.82 ਅਤੇ 13.8.82 ਤੋਂ 5.9.82 ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

22. ਦੇਸੀ 2 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਰ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲਾਂ 563-64/90 ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੰਨਾ 127 ਤੋਂ 132 ਤੱਕ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਕਿਵੇਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪੀਡਬਲਿਉਜ਼ 260 ਅਤੇ 322 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਦੇਸੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਦੇਸੀ 3 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਮ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਉਰਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੁਧਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਪਿਰਿਟ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ ਘੱਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਉਤਨਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਵਸੂਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਪਾਈ ਗਈ ਸੰਰਚਨਾ ਬਾਰੇ।

23. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਸਕ੍ਰਿਆ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ।

24. ਹੁਣ ਜੇ ਦੇਖਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਧਾਰਾਵਾਂ 326, 328 ਅਤੇ 272 ਅਧੀਨ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਟਿਕਾਊ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਧਾਰਾ 272 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਾਵਟ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 326 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 328 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 326, 328 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਏ, ਤਾਂ 328 ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

25. ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 326 ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਹਿਲਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ "ਸਵੈਚਛਾ" ਨਾਲ ਕੋਈ ਚੋਟ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ। ਦੂਜਾ, ਜੇ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ "ਗੰਭੀਰ" ਨਹੀਂ ਸੀ।

26. ਪਹਿਲੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਸਾਨੂੰ "ਸਵੈਚਛਾ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਨਲ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਅਸਰ ਨੂੰ ਸਵੈਚਛਾ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮਿਲਾਵਟੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਸੇਵਨ ਦਾ ਅਸਰ ਇੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, ਕੇਰਲ ਅਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਸ਼ਰਣ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐ-9 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ: ਦੂਜਾ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ "ਸਪਿਰਿਟ" ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਥਾਇਲ ਅਲਕੋਹਲ। ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਥਾਇਲ ਦੀ ਪਾਈ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਮਿਸ਼ਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਪਰੀਤ ਅਸਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ, ਧਾਰਾ 326 ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮੈਨਸ ਰੀਆ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

27. ਸੈਕਸ਼ਨ 326 ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੱਟ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ "ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 320 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਸੱਟ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹਨ:

ਪਹਿਲਾ : ਨਪੁੰਸਕਤਾ।

ਦੂਜਾ : ਇੱਕ ਅੱਖ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ।

ਤੀਜਾ : ਇੱਕ ਕੰਨ ਦੀ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ।

ਚੌਥਾ : ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਜਾਂ ਜੋੜ ਦਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ।

ਪੰਜਵਾਂ : ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਜਾਂ ਜੋੜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾਸ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਹੋ ਜਾਣਾ।

ਛੇਵਾਂ : ਸਿਰ ਜਾਂ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜਨਾ।

ਸੱਤਵਾਂ : ਹੱਡੀ ਜਾਂ ਦੰਦ ਦਾ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਜਾਂ ਖਿਸਕਣਾ।

ਅੱਠਵਾਂ : ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਟ ਜੋ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਰੀਰਕ ਪੀੜਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਧਾਰਨ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾਵੇ।

28. ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੱਟ ਨੂੰ "ਗੰਭੀਰ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪਿੱਛੋਕੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਲਾਵਟ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 302 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਰੀਕਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਉਲਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਦੀ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ ਕਿ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ।

29. ਇਹ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਪਲ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਅੱਠਵੇਂ ਕਲੇਜ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਲੇਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਨੂੰ, ਇਹ ਇੰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਾਕਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਵਹਾਬ, 1945 ਬੰਬਈ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਰ, 990 ਪੰਨਾ

1003 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਨਿਰੀਖਣ ਹੈ "ਕੁਸ਼ੁਰਵਾਰ ਹੋਮੀਸਾਈਡ ਜੋ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚੇਟ ਵਿੱਚਕਾਰ ਦੀ ਰੇਖਾ ਬਹੁਤ ਪਤਲੀ ਅਤੇ ਬਾਰੀਕ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ; ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ, ਸੱਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਦੀਆਂ ਹਨ....." ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਇੱਕਮਤ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਕੁਸ਼ੁਰਵਾਰ ਹੋਮੀਸਾਈਡ ਜੋ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਗੰਭੀਰ ਚੇਟ ਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸੱਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੁਸ਼ੁਰਵਾਰ ਹੋਮੀਸਾਈਡ ਜੋ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੱਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ "ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ," ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਚੇਟ ਨੂੰ "ਗੰਭੀਰ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਹ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 24 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸਥਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਚੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 320 ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਲੋਜ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ "ਗੰਭੀਰ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

30. ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾ 326 ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਧਾਰਾ 328 ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਥੇ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲਈ "ਕਾਰਨ" ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਾਬ ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਪੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਨੂੰ ਫਰਮ ਵੱਲੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 328 ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਧਾਰਾ 328 ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਵੀ ਸਹੀ ਸੀ।

ਨਿਯਮ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ

31. ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਅਸਥਾਈ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ, 5.1.1994 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਓ ਮੇਤੂ ਨੇਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੇਟਿਸ A-9 ਨੂੰ 10.11.94 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

32. ਇਹ ਗੱਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨੇਟਿਸਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

33. ਸ੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਪਹਲੂ ਉੱਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੜੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕੇਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ, ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ, ਸੁਓ ਮੇਤੂ ਨਿਯਮ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਅਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੋਗਟਾ ਮਾਝੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਅਸਾਮ, (1988) 1 ਗੋਹਾਟੀ ਲਾ ਰਿਪੋਰਟਸ 481, ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਹੰਸਾਰੀਆ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ) ਨੇ ਗੋਹਾਟੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਕੇਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਅਧੀਨ ਵੀ ਸੁਓ ਮੇਤੂ ਨਿਯਮ

ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਨੇ ਮਾਨਿਆ ਕਿ ਰੋਗਟਾ ਮਾਝੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਨਵੇਂ ਕੇਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੇਡ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ।

34. ਸ੍ਰੀ ਨੰਬਿਆਰ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਮਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਸੁਣਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 142 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

35. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਹੀ ਵੀ ਹੈ, ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਬੰਧੀ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਨਵੇਂ ਕੇਡ ਅਧੀਨ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਇਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰ ਸਕੇ ਜੋ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਨੇ ਸਹੀ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਨਾ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਲੀਲ 22.11.94 ਨੂੰ ਏ-10 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ (ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ) ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। (ਪੰਨਾ 21 ਵੇਖੋ) ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ : [1981] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 508 ਅਤੇ [1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 321. ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

36. ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਗੋਂਦਰ ਨਾਥ ਬੋਰਾ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਹਿੱਲਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1958) ਐਸ.ਸੀ. 398 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਹੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਬੁਬਕਰ ਬਨਾਮ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇਵੈਕਯੂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1952) ਐਸ.ਸੀ. 319 ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਚਿੰਤਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਵਰਤਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਾਂਗ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਤ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ।

37. ਜੇ ਕੁਝ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਗ਼ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਬੰਧੀ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਨਿਮਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਰਫ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

38. ਸਾਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਲੇਨਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੁਰਗਾ ਸ਼ੰਕਰ ਮੋਹਤਾ ਬਨਾਮ ਠਾਕੁਰ ਰਘੁਰਾਜ ਸਿੰਘ, [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 267 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ "ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਲੇਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ" ਨੂੰ ਵੇਸਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਰਗਾ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਰੁਣਾਚਲਮ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਸ.ਆਰ. ਸਾਧਨਾਥਮ, [1979] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 297 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਵੇਸਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਧਾਰਣ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਲੇਨਰੀ ਹੈ।

39. ਸ੍ਰੀ ਨੰਬਿਆਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, [1991] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 584 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 58 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਲੇਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਸਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 62 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਖਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

40. ਜੇ ਕੁਝ ਅਨੁਚਿੱਤ 142 ਵਿੱਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੂਰੀ ਇਨਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਦਾ ਤਰਕ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 142 ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਨਿਯਮ ਦੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਅਨਿਆਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਲੈਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰੇ ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਜੇਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 21 ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਐਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ, ਕੁਝ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਸ. ਨਾਇਕ, ਏ.ਆਰ. (1988) ਐਸ.ਸੀ. 1531 ਵਿੱਚ ਇੱਕ 7-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 5-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਸ. ਨਾਇਕ, ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਾ ਮੰਨੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਟਰਾਇਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੁਝ 7-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਧਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਨੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ, ਵਧਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

41. ਅੱਗੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕੋਈ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 386 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸ਼੍ਰੀ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਲਿਤ ਜਿਵੇਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 401 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੰਗਤਾ ਮਾਝੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਅਪੀਲ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 386 (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ -

(i) ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਲਟ ਕੇ ਬਰੀ ਜਾਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦੇਣਾ ਦੇਸ਼ੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ, ਜਾਂ

(ii) ਖੋਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ, ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ,

(iii) ਬਿਨਾਂ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਬਦਲੇ, ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣ, ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਨਹੀਂ। (ਜ਼ੋਰ ਸਾਡਾ ਹੈ)

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

42. ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੂਓ ਮੇਟੂ ਵਧਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਰੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, ਏਅਰ (1981) ਐਸ.ਸੀ. 1385 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 2 ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਤੋਂ 304 (ਭਾਗ I) ਤੱਕ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਸ਼ੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 302 ਹੇਠ ਬਰੀਤ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 302 ਹੇਠ ਬਰੀਤ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

43. ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਗਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਰਜ ਭਾਨ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, [1976] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 886 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਧਾਈ ਲਈ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਟੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਖਮੀ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 11 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਵਧਾਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਲਿਆਏ ਗਏ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਈਸੂਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਐਨ. ਵਿਜੇਂਦਰ ਰਾਵ, [1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 321 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਬਿੰਦੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ।

44. ਜੇਕਰ ਗੁਜਰੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਨਾਰਾਯਣਮਾ (ਕੁਮਾਰੀ) ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ, [1994] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 728, ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸੀ, ਪਰ

"ਇਸ ਸਮੇਂ" ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

45. ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹੇ ਗਏ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

46. ਹੁਣ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਰਾਇਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਾਪਾਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਾਲ, ਸਿਰਫ ਪੈਸੇ ਲਈ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵੇਚਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਅਤੇ ਦੇਖੋ: ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਭਾਰੀਪਣਤਾ: 70 ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ 24 ਨੇ ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੁਆ ਲਈ। ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਹਿਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਪੈਸੇ ਲਈ ਲਾਲਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਬੇਦਰਦ, ਇੰਨਾ ਬੇਪਰਵਾਹ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੈਤਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਉਚਿਤ, ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਟੀਲ ਦੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਰਮੀ ਦੀ ਬਿਨਾਹ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕਦਾ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰੀ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੋ ਕਈਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਅਨਿਵਾਰਯ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਕਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਸੇਵਨ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਫੀਚਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਚ ਦੀ ਤਰੇਡੀ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਾਲੀਆ ਤਰੇਡੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ, 1991 ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਨੇ ਇਸ ਆਫ਼ਤ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ; 1992 ਵਿੱਚ ਕਟਕ ਨੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ; ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੁਖਦ ਨਾਟਕ ਪਟਨਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲਗਭਗ 100 ਵਿਅਕਤੀ ਪੀੜਤ ਬਣੇ।

47. ਇਸ ਲਈ, ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਖੁਦ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੋਕਥਾਮ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਭਿਆਨਕ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਚੀ ਗਈ ਅਧਿਕਤਮ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਧਿਕਤਮ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ।

48. ਜਿਹੜੇ ਏ-9 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕੋਲ ਉਸਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 15 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ ਤੋਂ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਭੁਗਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਹਾਈ ਪਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 72 ਸਾਲ ਦਾ ਬੁਢਾ ਆਦਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਗੁੰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਅਸੀਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੀਗਲ ਏਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਕੇ. ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਵਕਤਾ ਨੇ ਤਦਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

49. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਨੂੰ ਉਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਾਇਆ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿੱਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਾ ਕਰੀਏ। ਉਸਦੀ ਗੁੰਗਾਪਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈ ਗਈ ਹੈ।

50. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਉਮਰ ਦੇ

ਅਗਾਊ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਹਾਂਗੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ੀ ਹੀ ਮੁੱਖ ਚਾਲਕ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 157 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਮਰ ਦਾ ਪਹਿਲੂ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਚਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੋਰ, ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਵਰਗੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਝ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਗੁੰਗਾਪਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

51. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਰਤਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਵਰਤਾਉਣਾ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੰਯਾਲ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ੀ 10 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ 9 ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

52. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ 9, ਨਾਮਿਤ, ਰਾਮਵਰਮਾ ਥਿਰੁਮੁਲਪਾਦ, ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।

53. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ ਲਈ, ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬੱਡ ਸੌਂਪਣੇ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ 9, ਰਾਮਵਰਮਾ ਥਿਰੁਮੁਲਪਾਦ, ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ 1198 ਦਾ 1990.

ਅੱਜ ਦੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 422 ਦਾ 1990 ਅਤੇ ਜੁੜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਆਰ.ਏ.

ਪੀਲ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta

Advocate